

Kié a felelősség?

„Csak tünetmentes és negatív teszttel rendelkező művész léphet be a próbaterembe és a koncertterembe.”

Az előadó-művészetre nagy felelősség hárul a pandémia időszakában, hiszen bezártak a koncerttermek, a közönség viszont nem maradhat kulturális szolgáltatások nélkül. Most, a korábbiaknál is veszélyesebbnek tűnő harmadik hullám idején mit tehet egy zenekari igazgató, ha eleget akar tenni az előadóművészet feladatainak, a közönség igényének, de egyúttal munkáltatóként súlyos felelősséggel bír a munkavállalók, jelen esetben a zenekari művészek irányában – erről kérdeztük Herbold Domonkost, a Magyar Nemzeti Filharmonikusok főigazgatóját, a Magyar Szimfonikus Zenekarok Szövetségének elnökét.

■ *Mi a védekezés fő irányelve?*

– Mindenekelőtt tisztázni kell magában, hogy semmi sem annyira fontos, mint az emberi élet védelme. Ez a vírus nagyon trükkös, van akinél semmilyen tünetet nem okoz, és van, akinél halált. A két végpont között pedig rengeteg az árnyalat, és rendkívül veszélyes hosszú távon is. A közönség védelmét a központi járványügyi intézkedések megoldják: nem lehet közönség előtt koncertezni, de a stream-elt koncertek esetén, a próbák alatt a kollégák védelméről a munkáltatónak kell gondoskodnia, és ez nem könnyű. Egyrészt a zenészeink is elvárják, hogy legyen munkájuk, értelmes tevékenységük, kaphassák a szolgálatok utáni pótlékot, másrészt a munkáltató zenekarigazgatók nyomás alatt érezhetik magukat egymás miatt is. Sokan úgy vélik, hogy az együttesek versenyeznek egymással, és meg kell egymás előtt mutatniuk – mondjuk úgy, hogy a szakma előtt bizonyítandó –, hogy fontosak és bátrak. A gond csak az, hogy egy igazgatónak számolnia kell azzal, hogy minden döntésének következménye lesz, aminek a felelősségét viselnie kell. Nincs szabály és gyakorlat arra, hogy mikor és mire kell nemet mondanunk, ezt nekünk vezetőknél kell kitalálnunk. Ez konfliktusokhoz vezet, de akkor dolgozunk jól, ha nincsenek tragédiák, maximum konfliktusok.

■ *Milyen gyakorlati megoldásokat alkalmaznak annak érdekében, hogy a művészek között a lehető legkisebb legyen a fertőzés terjedésének az esélye?*

– A nem fúvós kollégáknak kötelező a maszk használata próbákon és koncerteken egyaránt. Természetesen rengeteg feltöltött kézfertőtlenítőt helyezünk ki a munkaterület köré, de két intézkedést tartok a legfontosabbnak: az egyik, hogy minden projekt előtt szűrjük a kollégákat PCR teszttel.

Csak tünetmentes és negatív teszttel rendelkező művész léphet be a próbaterembe és a koncertterembe.

– Ez sem nyújt 100%-os biztonságot, de segíti a védekezést. A másik, hogy arra kérjük vendégkarmestereinket, hogy módosítsák a tervezett koncertek műsorát, ha az túl nagy apparátust igényel. A zenekart és a kórust semmi esetre sem engedjük egyszerűen dolgozni, mert az oratorikus igényű művek most különösen nagy kockázatot jelentenek. A kórusunkat csak zongorával és orgonával léptetjük fel, ha nem éppen acappella műsorra változtatjuk a programot.

■ *Megoldásnak tartja-e a kis létszámú előadások mellett a korábbi, archív felvételek sugárzását ebben az időszakban?*

– A közönség ellátása szempontjából igen, de a muzikusok szempontjából nem. Elvész az élő stream hangulata.

■ *Mit lehet tenni, ha egy szólamon belül a tesztelés folyamán pozitív eredményt kapnak az egyik művésznél?*

– A fertőzött kollégának azonnal karanténba kell vonulnia, de mivel a projektek előtt szűrünk, nem szükséges az egész szólamnak ezt tennie. A kislétszámú műsorok miatt a vonósok esetében mindig van tartalék ember, akit szintén szűrünk, így ha valaki fertőzött, ki tudjuk váltani másik kollégával. Ha a helyzet ezt nem teszi lehetővé, inkább lemondjuk a koncertet. Például nemrég lett a kórusban egy – szerencsére fals – pozitív tesz, de egy rajtunk kívülálló technikai hiba miatt egy próbán már részt vett az érintett kolléga. A kórus munkáját azonnal leállítottam, és csak akkor indulhatott újra a munka a Nemzeti Énekkarnál, amikor két «ellenteszt» is negatív eredményt hozott, és biztosak lehettünk abban, hogy a kolléga nem fertőző beteg.

ZK